

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 octobre 2010

PROPOSITION DE LOI

**insérant un article 20/1
dans les lois sur le Conseil d'État,
coordonnées le 12 janvier 1973**

(déposée par MM. Olivier Maingain
et Damien Thiéry)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 oktober 2010

WETSVOORSTEL

**tot invoeging van een artikel 20/1
in de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973**

(ingediend door de heren Olivier Maingain
en Damien Thiéry)

RÉSUMÉ

Parce que les citoyens ont droit, au nom du principe général de la sécurité juridique, à ce que les situations légalement acquises ne soient pas remises en cause, la présente proposition de loi vise à imposer la publicité des recours en annulation intentés à l'encontre d'actes réglementaires, afin d'éviter qu'il ne servent de fondement à d'autres actes administratifs créateurs de droits ou d'obligations à l'égard des citoyens.

SAMENVATTING

Volgens het algemeen beginsel van de rechtszekerheid verwachten de burgers geredelijk dat wettelijk tot stand gekomen regelingen niet op losse schroeven worden gezet. Daarom strekt dit wetsvoorstel ertoe de bekendmaking van de beroepen tot nietigverklaring die bij de Raad van State tegen reglementaire handelingen worden ingesteld, verplicht te maken; aldus kan worden voorkomen dat andere administratieve handelingen die voor die burgers rechten en verplichtingen met zich brengen, erop worden gestoeld.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
sp.a	:	socialistische partij anders	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
LDD	:	Lijst Dedecker	
PP	:	Parti Populaire	

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants		Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	
Commandes:		Bestellingen:	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél. : 02/ 549 81 60		Tel. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.laChambre.be		www.deKamer.be	
e-mail : publications@laChambre.be		e-mail : publicaties@deKamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte de la proposition de loi DOC 52 1687/001.

Un acte administratif, tout particulièrement un règlement, est, dès son entrée en vigueur, susceptible de servir de support à d'autres actes administratifs. Or, l'annulation d'un tel règlement entraîne la plupart du temps l'illégalité des actes qui s'y fondent.

Ainsi, en cas de recours en annulation et en l'absence de recours en suspension, l'autorité administrative peut décider d'attendre l'arrêt du Conseil d'État pour exécuter le règlement, limitant, dès lors, les effets secondaires de l'annulation. Mais, le plus souvent, l'administration met immédiatement à exécution l'acte contesté. En effet, il arrive fréquemment que le recours contre un acte soit traité par une autorité ou un service administratif autre que celui chargé de son exécution.

L'annulation du premier acte faisant perdre aux actes subséquents une condition essentielle à leur validité ou leur fondement légal, leur annulation devient un moyen d'ordre public qui peut être soulevé d'office.¹

Afin d'expliquer la prise de décisions administratives sur la base d'un acte ou d'un règlement contesté et ultérieurement annulé, le conseiller d'État Michel Leroy, professeur à l'Université libre de Bruxelles, pointe, notamment, le défaut de publicité officielle des recours au Conseil d'État.²

Dès lors, la présente proposition vise à rendre public tous les recours en annulation introduits devant le Conseil d'État contre des actes réglementaires, à l'instar de l'article 74 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle (*Moniteur belge* du 7 janvier 1989), qui impose la publication d'avis au *Moniteur belge* mentionnant les recours en annulation et des questions préjudicielles n'ayant pas été jugés manifestement irrecevables, non fondés ou sans objet.

Olivier MAINGAIN (MR)
Damien THIÉRY (MR)

¹ Conseil d'État, arrêt n° 9737, 27 novembre 1962, Vantuykom.

² M. Leroy, *Contentieux administratif*, 2e édition, Bruxelles, Bruylant, 2000, p. 639-640.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van wetsvoorstel DOC 52 1687/001.

Een administratieve handeling, in het bijzonder een reglement, kan, van zodra ze in werking treedt, dienen als grondslag voor andere administratieve handelingen. De vernietiging van een dergelijk reglement houdt echter meestal de onwettigheid van de erop gebaseerde handelingen in.

Zo kan bij een beroep tot nietigverklaring en het ontbreken van een vordering tot schorsing de administratieve overheid beslissen te wachten op het arrest van de Raad van State om aan het reglement uitvoering te geven, waardoor die overheid de secundaire gevolgen van de nietigverklaring beperkt. Meestal geeft de administratie echter onmiddellijk uitvoering aan de betwiste handeling. Het komt immers vaak voor dat het beroep tegen een handeling door een andere administratieve overheid of dienst wordt behandeld dan die welke met de uitvoering ervan belast is.

Aangezien de vernietiging van de eerste handeling aan de daaropvolgende handelingen een essentiële voorwaarde voor hun geldigheid of rechtsgrond ontnemt, wordt de vernietiging ervan een middel van openbare orde dat van ambtswege kan worden ingesteld.¹

Om de administratieve besluitvorming op grond van een betwiste handeling of een betwist reglement waarop later een vernietiging volgt, uit te leggen, wijst raadsheer Michel Leroy, hoogleraar aan de *Université libre de Bruxelles*, precies op het ontbreken van de officiële bekendmaking van de beroepen bij de Raad van State.²

Daarom strekt dit wetsvoorstel ertoe alle beroepen tot nietigverklaring die bij de Raad van State aanhangig worden gemaakt tegen reglementaire handelingen automatisch bekend te maken. Aldus wordt het voorbeeld gevolgd van artikel 74 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof (*Belgisch Staatsblad* van 7 januari 1989). Krachtens dat artikel moeten de berichten in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt met vermelding van de beroepen tot nietigverklaring en de prejudiciële vragen die klaarblijkelijk niet onontvankelijk, ongegrond of zonder voorwerp zijn bevonden.

¹ Raad van State, arrest nr. 9737, 27 november 1962, Vantuykom.

² M. Leroy, *Contentieux administratif*, 2de editie, Brussel, Bruylant, 2000, blz. 639-640.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Dans les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, est inséré un article 20/1, rédigé comme suit:

"Art. 20/1. Lorsque le Conseil d'État est saisi d'un recours en annulation d'un acte réglementaire, le greffier en chef fait publier au *Moniteur belge*, en français, en néerlandais et en allemand, un avis indiquant, notamment, l'auteur et l'objet du recours en annulation."

25 août 2010

Olivier MAINGAIN (MR)
Damien THIÉRY (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, wordt een artikel 20/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 20/1. Wanneer de Raad van State wordt geadieerd voor een beroep tot nietigverklaring van een reglementaire handeling, doet de hoofdgriffier in het *Belgisch Staatsblad* in het Nederlands, het Frans en het Duits een bericht bekendmaken dat met name de indiener en het onderwerp van het beroep tot nietigverklaring vermeldt."

25 augustus 2010